

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Habens patrem & filium à quo alendus, num. 11.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

se intermisceat : si infidietur vitæ patris : si patris uxorem, hoc est, novercam violet : si in iudicium deferat patrem, cum ejusdem gravi detrimento : si requisitus à patre incluso filius (non autem filia) illum non adjuvet : si prohibeat patrem testari : si histrionicam, vel gladiatoriam exerceat, quando pater non est ejusdem artis : si patre offerente dotem & nuptias, filia minor viginti quinque annis luxuriose viveat : si parentis forte furiosi curam filius negligat : si eundem captivum non redimat, cum possit : si fiat hæreticus, patre existente Catholico. *

u Bonacin. t. 2. d. 4. in 4. decal. præcept. unic. a. p. 6. §. 3. n. 1. Covar. Molina, Sanchez. alijq. passim apud eundem Bonac. x Authen. ut cum de Appell. cognos. §. causas autem. a Bonac. l. 1. addit aliam causam, id est si filius dilapidaverit bona patris, Azor. l. 1. c. 3. q. 6. vide Authen. cit.

9. Sed insurgunt duæ difficultates : prima : an quando parentes exhæredare possunt filium, unde & licite negare alimenta, id intelligatur de omnibus, hoc est, etiam de necessarijs ad vitam sustentandam ? Respondeo, ita intelligi docet Molina, b quia tunc filius ob suam ingratitude non habetur amplius pro tali, solum igitur, perinde ac ceteri proximi in extrema necessitate, erit adjuvandus.

b Uterque Molina apud Sanchez. l. 4. matr. d. 26. n. 7. alijq.

Non ita intelligi, sed patrem teneri hæc necessaria alimenta præstare, docet Covarruvias, e quia esse physicum, filij, inquit, non amittitur, atque adeo

semper in patre aliqua major obligatio residet, quam in alijs. Vtraque sententia est probabilis ; hanc ut probabiliorem, & certè magis piam libentius amplector.

e Covarruv. apud eund. Sanc.

10. Secunda difficultas : an possit exhæredari filius, atque à dictis alimentis expelli, si committat contra patrem aliquod peccatum simile vel majus ijs, quæ dicta sunt ? Respondeo : negant d plerique, nam in authentica dicitur, ut præter causas numeratas, nulli liceat ex alia lege alias ingratitude causas opponere. Concedunt nonnulli : e si enim pater exhæredationem filijs potest intentare, propter minora peccata, poterit propter æqualia, & multo magis propter majora : legem enim ad similia trahi posse, præsertim cum similis causa aut gravior existat, tacetur Azor. f Vtraque sententia in conscientia probabilis esto, etsi apud Iuristas prior habeatur probabilior.

d Molin. t. 1. de just. tr. 2. d. 176. alijq. apud eund. e Clarus, Covar. Reginald. apud Bonac. t. 1. circa 4. decal. præcept. d. 4. q. unica p. 6. §. 3. num. 2. alijq. apud Molin. cit. vers. dubium dicitur inde est. f Azor. p. 2. l. 1. c. 19. qu. 6. vers. Duo hic merito.

Habens patrem & filium à quo alendus ?

11. Quæres quartò : quid sentiamus de patre, quem Patratus appellant Latini, à quonam erit alendus ? Pater patratus est ille, qui filio gaudet

nec caret patre. Hic igitur, si forte e-
geat, eritne alendus à suo patre, an à
suo filio? Respondeo, à patre (ajunt
g aliqui) quia qui filium genuit, e-
undem educare, & instituere jure na-
turæ debet; A filio (alii contendunt
h) quia plus debet filius patri, à quo
suum esse habuit, quam pater filio. V-
trumque probabile.

g Francisc. M. Pratus, alij apud
Dian. c. o tr. 3. res. 3. h Inclinat. sed
non resolvit Dian. l. c. i ut judicat A-
zor. 1. p. lib. 2. c. 5. q. 13. dum senten-
tiam priorem probabiliorē vocat.

Dices, si uterque ex his sequi velit
opinionem probabilem sibi faventem,
remanebit pater patratus sine alimen-
tis. Respondeo, si uterque persistat in
sua opinione sequenda, erit dividen-
dum onus in utrumque, profecto id
æquitas postulare videtur, esto, specu-
lative sit probabile, id non exigi à ri-
gore justitiæ. Vide lib. 1. c. 3. §. 4. v.
Alere filium dubium.

*Pater quoad irrationem votorum filij
impuberis spurij.*

12. Quæres quintò; quid de votis?
filio spurio, ut item naturali non legi-
timo, potestne pater irritare vota, in
ijs casibus, in quibus posse legitimo,
alibi l diximus? Ratio dubitandi est,
quia radix, ex qua in patre procedit fa-
cultas irritandi vota, est patria pote-
stas in filium; at ex jure non habet
pater potestatem patriam in spurium,
nec in naturalem, ergo &c. Respon-
deotamen, posse m perinde, ac le-
gitimo. Ratio est, quia distinguere
debemus minorem prædictæ rationis

dubitandi: ex jure non habet pater e-
am summam potestatem, quam ipsa
jura inuexere, concedo: non habet e-
am potestatem procedentem ex ipsa
generatione, quæ patri competit ex
ipso jure naturæ, quæque sufficit ad
munus regendi illum impuberem,
atque adeo ad irritandum ejus vota,
nego minorem. Confirmatur, quia
interdum, ut ibidem n diximus, ma-
tri competit hæc potestas irritandi, &
tamen certum est, matri non esse con-
cessam ex legibus in filios patriam po-
testatem.

l Supra l. 3. c. 16. §. 3. per totum. m
Castrop. t. 3. tr. 5. de voto d. 2. p. 7. n. 5.
n Supra eodem li. 3. c. 16. §. 3. n. 21.

Castrop. o & Sanchez p docent,
hanc potestatem competere patri in
filium legitimum absolute: at in fili-
um illegitimum, tunc solum, quando
is tutorem non habet; quando enim
eum habet, gubernatio ejusmodi fi-
lij ad ipsum tutorem spectat, utpotè
qui est ex q legibus, sub ejus pote-
state constitutus: idem ego docui su-
perius, cum de voti irratione.

o Cast. l. c. p Sanc. lib. 4. in dec. c.
35. num. 82. q Inst. de patria potestate
in pr.

Verum nunc, re attentius confide-
rata, difficilis mihi doctrina videtur.
Si enim in patre residet potestas natu-
ralis, qua filij imbecillitati pater con-
sulat ante constitutum tutorem, ut o-
mnes fatentur, & per adventum tu-
toris hæc naturalis potestas non tolli-
tur, nec diminuitur, nec impeditur;
solum enim tutori conceditur guber-
natio, quoad cætera civilia, non vero
quoad ea, quæ pertinent immediate
ad res